

DOI: 10.58423/2786-6742/2026-13-374-387
УДК 657:331.2:35.08

Світлана КУЧЕРКОВА

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м.Запоріжжя, Україна

ORCID ID: [0000-0002-1953-063X](https://orcid.org/0000-0002-1953-063X)

Scopus Author ID: [57219195438](https://scopus.org/authors/details/57219195438)

e-mail: svitlana.kucherkova@tsatu.edu.ua

(Corresponding author)

Світлана ТКАЧЕНКО

Магістр з обліку і оподаткування
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м.Запоріжжя, Україна

ORCID ID: [0009-0008-1686-9153](https://orcid.org/0009-0008-1686-9153)

СИСТЕМА ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

***Анотація.** У статті досліджено особливості організації та обліку оплати праці в органах публічної влади з акцентом на діяльність селищних військових адміністрацій в умовах надзвичайного та воєнного стану. Метою дослідження є узагальнення теоретичних і практичних засад обліку оплати праці та обґрунтування напрямів його удосконалення в умовах підвищених ризиків і обмежених ресурсів. Дослідження базується на комплексному підході до аналізу економічних, правових та організаційних аспектів функціонування системи оплати праці в державному секторі. Встановлено, що ефективність функціонування системи оплати праці в публічному секторі залежить від якості нормативно-правового регулювання, рівня організації аналітичного та синтетичного обліку, а також ступеня автоматизації облікових процесів. Проаналізовано чинну нормативно-правову базу, яка регулює оплату праці в умовах воєнного стану, зокрема Бюджетний кодекс України, законодавство про державну службу, службу в органах місцевого самоврядування та спеціальні норми щодо правового режиму воєнного стану. Окрему увагу приділено впливу змін законодавства на порядок нарахування та виплати заробітної плати. Узагальнено особливості формування фонду оплати праці, структуру заробітної плати та функції заробітної плати в умовах підвищеної відповідальності працівників органів публічної влади. Досліджено специфіку ведення аналітичного обліку за видами виплат, категоріями персоналу та джерелами фінансування, а також використання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку. Визначено роль цифрових інструментів у забезпеченні точності, своєчасності та прозорості облікових процедур. Виявлено основні проблеми організації обліку оплати праці, серед яких: часті зміни нормативно-правового регулювання, недостатній рівень автоматизації, кадровий дефіцит та ризики помилок у нарахуваннях. Запропоновано напрями їх вирішення, що включають удосконалення облікової політики, оптимізацію документального забезпечення, деталізацію аналітичного обліку, впровадження сучасних інформаційних систем та посилення*

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

внутрішнього контролю. Додатково обґрунтовано необхідність підвищення кваліфікації облікового персоналу як важливого чинника забезпечення ефективності облікових процесів. Обґрунтовано, що реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню прозорості використання бюджетних коштів, достовірності облікової інформації та ефективності управлінських рішень у сфері публічного управління. Практична значущість результатів полягає у можливості їх застосування в діяльності селищних військових адміністрацій з метою підвищення якості фінансового менеджменту в умовах воєнного стану.

Ключові слова: облік оплати праці, публічна влада, селищні військові адміністрації, аналітичний облік, автоматизація, воєнний стан, бюджетний контроль.

JEL Classification: H51, H61, H83

Absztrakt. A tanulmány a közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazott bérszámfejtés és munkabér-elszámolás szervezési és számviteli sajátosságait vizsgálja, különös tekintettel a nagyközségi katonai közigazgatások tevékenységére rendkívüli állapot és hadiállapot körülményei között. A kutatás célja a munkabér-elszámolás elméleti és gyakorlati alapjainak összegzése, valamint fejlesztési irányainak megalapozása megnövekedett kockázatok és korlátozott erőforrások mellett. A kutatás a közszféra bérszámfejtési rendszerének működését meghatározó gazdasági, jogi és szervezeti szempontok komplex elemzésére épül. Megállapítást nyert, hogy a közszféra bérszámfejtési rendszerének hatékony működése a törvényi szabályozás minőségétől, az analitikus és szintetikus számvitel szervezetségi szintjétől, valamint a számviteli folyamatok automatizáltságának fokától függ. A tanulmány elemzi a hadiállapot körülményei között alkalmazott munkabér-szabályozás hatályos jogszabályi alapjait, különösen Ukrajna Költségvetési Kódexét, a közszolgáltatásra, a helyi önkormányzati szerveknél végzett szolgáltatásra vonatkozó jogszabályokat, valamint a hadiállapot jogi rezsimjére vonatkozó különös rendelkezéseket. Külön figyelmet fordít a jogszabályi változásoknak a munkabér kiszámítására és kifizetésére gyakorolt hatására. A tanulmány összegzi a béralap kialakításának sajátosságait, a munkabér szerkezetét, valamint a munkabér funkcióit a közfeladatot ellátó szervek munkatársaira háruló fokozott felelősség körülményei között. Vizsgálja az analitikus nyilvántartás vezetésének sajátosságait a kifizetések típusai, a személyzeti kategóriák és a finanszírozási források szerint, továbbá a számviteli elsődleges dokumentumok és nyilvántartások alkalmazását. Meghatározza a digitális eszközök szerepét a számviteli eljárások pontosságának, időszerűségének és átláthatóságának biztosításában. A kutatás feltárja a munkabér-elszámolás szervezésének főbb problémáit, köztük a törvényi szabályozás gyakori változásait, az automatizáltság elégtelen szintjét, a szakemberhiányt, valamint a bérszámfejtési hibák kockázatát. A tanulmány javaslatokat fogalmaz meg e problémák kezelésére, amelyek magukban foglalják a számviteli politika fejlesztését, a dokumentációs háttér optimalizálását, az analitikus nyilvántartások részletezettségének növelését, korszerű információs rendszerek bevezetését, valamint a belső kontroll megerősítését. Emellett megalapozza a számviteli munkatársak továbbképzésének szükségességét mint a számviteli folyamatok hatékonyságát biztosító fontos tényezőt. A tanulmány alátámasztja, hogy a javasolt intézkedések megvalósítása hozzájárul a költségvetési források felhasználásának átláthatóbbá tételéhez, a számviteli információk megbízhatóságának növeléséhez, valamint a közfeladat-ellátás területén hozott vezetői döntések hatékonyságának javításához. Az eredmények gyakorlati jelentősége abban áll, hogy alkalmazhatók a nagyközségi katonai közigazgatások tevékenységében a pénzügyi menedzsment minőségének javítása érdekében hadiállapot körülményei között.

Kulcsszavak: munkabér-elszámolás; közfeladatot ellátó szervek; nagyközségi katonai közigazgatások; analitikus számvitel; automatizálás; hadiállapot; költségvetési kontroll.

Abstract. The article examines the peculiarities of payroll organization and accounting in public authorities, with a focus on the activities of settlement-level military administrations under conditions of emergency and martial law. The purpose of the study is to synthesize the theoretical and

practical foundations of payroll accounting and to propose directions for its improvement amid heightened operational risks and constrained resources. The research adopts a comprehensive approach to analyzing the economic, legal, and organizational aspects of the payroll system in the public sector. It has been established that the effectiveness of the payroll system in the public sector depends on the quality of legal regulation, the level of organization of analytical and synthetic accounting, as well as the degree of automation of accounting processes. The current regulatory framework governing payroll under martial law conditions is analyzed, including the Budget Code of Ukraine, legislation on civil service and local self-government service, and special regulations on the legal regime of martial law. Particular attention is paid to the impact of legislative changes on payroll calculation and payment procedures. The features of payroll fund formation, wage structure, and the role of wages under conditions of heightened responsibility of public sector employees are summarized. The specifics of analytical accounting by types of payments, categories of personnel, and sources of funding are examined, along with the use of primary documents and accounting registers. The role of digital tools in ensuring accuracy, timeliness, and transparency of accounting procedures is highlighted. The main problems of payroll accounting organization are identified, including frequent changes in the regulatory framework, insufficient automation, staff shortages, and risks of calculation errors. Recommendations for addressing these challenges are proposed, including the improvement of accounting policies, optimization of documentation support, enhancement of analytical accounting, implementation of modern information systems, and strengthening of internal control. Additionally, the need to improve the qualifications of accounting personnel as a key factor in ensuring the efficiency of accounting processes is emphasized. The study demonstrates that the implementation of the proposed measures will contribute to increasing transparency in the use of budget funds, improving the reliability of accounting information, and enhancing the effectiveness of managerial decision-making in the field of public administration. The practical significance of the results lies in their applicability to the activities of settlement-level military administrations to improve the quality of financial management under martial law conditions.

Keywords: payroll accounting, public authorities, settlement-level military administrations, analytical accounting, automation, martial law, budget control.

Постановка проблеми Ефективність функціонування органів публічної влади значною мірою зумовлюється рівнем організації праці персоналу та якістю системи оплати праці. У цьому контексті заробітна плата виступає не лише як економічна категорія, що забезпечує відтворення робочої сили, але й як ключовий інструмент мотивації, стимулювання професійного розвитку, підвищення результативності діяльності та відповідальності працівників публічного сектору. Особливої значущості питання оплати праці набувають в умовах надзвичайного або воєнного стану, коли функціонування органів державної влади відбувається за умов підвищеного навантаження, обмеженості фінансових і матеріальних ресурсів, трансформації управлінських процесів, а також зростання вимог до прозорості, підзвітності та ефективності використання бюджетних коштів.

Нормативно-правове регулювання оплати праці в органах публічної влади в зазначених умовах характеризується наявністю специфічних ознак, серед яких: модифікація режимів праці, запровадження спеціальних умов і обмежень щодо здійснення виплат, посилення вимог до їх документального оформлення, а також динамічність законодавчих змін, зумовлених викликами воєнного часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій Проблеми і особливості обліку розрахунків з оплати праці саме в бюджетних установах були розглянуті у наукових працях таких вчених, як: С.В. Богуцька, І.М. Дрозд, В. М. Мурашко, В. М. Пархоменко та інші. Однак, недостатня теоретико-методична база для відображення в бухгалтерському обліку розрахунків з оплати праці та практичні аспекти, що виникають у зв'язку із змінами правового поля, особливо в органах публічної влади, зокрема СВА в надзвичайних умовах, зумовили необхідність подальшого дослідження.

Метою статті є дослідження особливостей обліку оплати праці в селищних військових адміністраціях та вдосконалення теоретико-методичних і практичних підходів до організації бухгалтерського обліку оплати праці в органах публічної влади.

Методи та методологія. Методологічною основою дослідження є системний та комплексний підходи до вивчення процесів організації бухгалтерського обліку оплати праці в органах публічної влади, що дозволяє розглядати їх як цілісну систему, взаємопов'язану з нормативно-правовим, організаційним та фінансовим середовищем функціонування.

У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, зокрема:

- аналіз і синтез – для узагальнення теоретичних підходів до сутності оплати праці та її обліку в державному секторі;
- порівняльний метод – для зіставлення особливостей організації оплати праці в публічному та приватному секторах;
- системний підхід – для дослідження бухгалтерського обліку оплати праці як елемента загальної системи управління в селищних військових адміністраціях;
- метод узагальнення – для формування висновків та пропозицій щодо вдосконалення облікових процесів;
- нормативно-правовий аналіз – для дослідження чинної законодавчої бази, що регулює оплату праці та її облік в умовах воєнного стану;
- табличний метод – для наочного представлення результатів дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливості оплати праці в органах публічної влади визначаються тим, що державні службовці є носіями владних повноважень, а якість їх роботи безпосередньо впливає на ефективність виконання функцій держави.

Зарубіжні дослідження свідчать, що ефективність системи оплати праці в публічному секторі безпосередньо пов'язана з рівнем мотивації персоналу та якістю управління людськими ресурсами [5, с.123].

На відміну від комерційних підприємств, де рівень заробітної плати залежить від результатів господарської діяльності, фінансування оплати праці в бюджетних установах здійснюється виключно з бюджетних ресурсів, що

зумовлює необхідність суворого дотримання норм бюджетної дисципліни [4, с.49].

Заробітна плата працівників органів влади виконує такі основні функції, табл. 1.

Таблиця 1

Основні функції заробітної плати в органах публічної влади

Функція	Характеристика	Приклади в органах влади
Відтворювальна	Забезпечує життєвий рівень працівника	Мінімальна зарплата, індексація
Мотиваційна	Стимулює працівника до якісної роботи	Премії, надбавки, доплати
Регулююча	Впливає на структуру зайнятості	Формування штатного розпису
Соціальна	Забезпечує соціальний захист	Матеріальна допомога
Правова	Закріплює гарантії трудових прав	Оплата відпусток, лікарняних

Джерело: сформовано авторами за [1].

В умовах надзвичайного та воєнного стану роль заробітної плати як інструменту забезпечення стабільності функціонування публічної влади істотно зростає. Працівники військових адміністрацій у цей період здійснюють діяльність, що характеризується розширеним колом повноважень, зокрема у сферах організації життєзабезпечення населення, координації заходів оборонного характеру, управління матеріальними та фінансовими ресурсами, а також взаємодії з військовими формуваннями.

З огляду на зазначене, чинне нормативно-правове регулювання передбачає можливість установами додаткових виплат, зокрема доплат і надбавок, пов'язаних із виконанням службових обов'язків в умовах підвищеного рівня небезпеки, інтенсивності праці та відповідальності.

Формування, нарахування та виплата заробітної плати державним службовцям та працівникам органів місцевого самоврядування здійснюються на підставі розвиненої системи нормативно-правових актів [15]. У табл. 2 можна побачити основні законодавчі акти, які регулюють нарахування оплати праці.

Особливого значення набуває Закон України «Про правовий режим воєнного стану» [13], який передбачає можливість встановлення додаткових виплат та надбавок працівникам органів публічної влади, які виконують функції в умовах воєнного стану та дозволяє оперативно реагувати на зміни в функціонуванні бюджетних установ під час надзвичайних ситуацій, передбачено доплати за роботу у вихідні, святкові дні та понаднормово, що обов'язково відображається у бухгалтерському обліку [2].

Державні службовці селищних військових адміністрацій (далі – СВА), отримують основну заробітну плату відповідно до штатного розпису, а також додаткові надбавки за виконання особливо важливих функцій під час воєнного стану [13].

Основними функціями СВА є :

- ✓ реалізація державної політики на відповідній території у сфері оборони, мобілізаційної готовності, цивільного захисту та територіальної безпеки;
- ✓ забезпечення належного функціонування критичної інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- ✓ управління комунальною власністю та організація бюджетного процесу;
- ✓ ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової й бюджетної звітності відповідно до вимог казначейської системи;
- ✓ здійснення розрахунків з оплати праці працівників адміністрації, військовослужбовців і залучених осіб [15].

Таблиця 2

Основні законодавчі акти при регулюванні оплати праці та їх призначення

Закон / Кодекс	Основні положення	Застосування в органах публічної влади
КЗпП України	Загальні правила трудових відносин, строки виплат	Визначає порядок нарахування зарплати, відпусток, компенсацій
Закон «Про оплату праці»	Формування фонду оплати, види доплат, стимулювання	Встановлює мінімальні зарплати, премії, надбавки
Закон «Про державну службу»	Посадові оклади, тарифні розряди, премії	Регулює оплату держслужбовців, включно з СВА
Закон «Про службу в ОМС»	Надбавки, оплата за складність	Застосовується до працівників місцевого самоврядування
Бюджетний кодекс	Фінансування зарплати, контроль використання коштів	Забезпечує відповідність фонду оплати праці бюджетним асигнуванням
Закон «Про правовий режим воєнного стану»	Надбавки, премії у надзвичайних умовах	Оплата праці працівників СВА та інших критичних установ

Джерело: сформовано авторами за [15].

В умовах воєнного стану кадрова політика набуває особливої ваги, оскільки стабільність роботи адміністрації, оперативність прийняття рішень та якість управлінських процесів залежать від високого рівня організованості, професійності та дисципліни працівників.

Особливість СВА полягає в тому, що вона виконує функції органів місцевого самоврядування, які припинили діяльність, а також окремі повноваження військового командування, що визначає специфіку її фінансування та обліку бюджетних коштів.

СВА є розпорядником бюджетних коштів I рівня, і отримує ресурси як з державного, так і з місцевого бюджетів. Така модель забезпечує безперервність фінансування усіх необхідних потреб громади навіть у разі тимчасової втрати контролю органів місцевого самоврядування.

Організація бухгалтерського обліку в державному секторі базується на єдиному Плані рахунків [11], Методичних рекомендаціях Мінфіну [6], та Національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку в державному секторі [7] (табл. 3).

Методична база організації обліку ґрунтується на принципах повноти, неупередженості, послідовності, документальності та контролю. Оскільки бюджетні установи фінансуються за рахунок державних чи місцевих бюджетів, порядок використання коштів на оплату праці суворо регламентується нормами бюджетного законодавства, положеннями про оплату праці та кошторисами видатків.

Таблиця 3

Основні нормативно-правові акти, що регулюють облік у СВА

Рівень регулювання	Нормативний документ	Зміст регулювання
Законодавчий	Бюджетний кодекс України	Регулювання бюджетного процесу, видатків, зобов'язань
Законодавчий	Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»	Вимоги до обліку та звітності
Спеціальний	Закон «Про правовий режим воєнного стану»	Особливості діяльності СВА
Підзаконний	НП(С)БОДС	Методологія обліку в держсекторі
Внутрішній	Розпорядження про облікову політику	Організація обліку в СВА

Джерело: розроблено авторами

Аналітичний облік ведеться за кожним працівником та видом виплат: оклад, надбавки, премії. Він ведеться у розрізі кожного працівника; посад і категорій персоналу; видів виплат (основна зарплата, надбавки, премії, індексація, компенсації); видів утримань (ПДФО, військовий збір, виконавчі листи, профспілка); фондів фінансування (загальний, спеціальний фонд) [15].

Формами ведення аналітичного обліку розрахунків з оплати праці виступає сукупність облікових реєстрів і первинних документів, що забезпечують деталізацію інформації в розрізі кожного працівника. До них, зокрема, належать: особові рахунки працівників, які акумулюють відомості щодо всіх видів нарахувань і утримань; розрахункові листки та відомості, що відображають щомісячні результати нарахування заробітної плати, включаючи посадовий оклад, надбавки, преміальні виплати, індексацію, а також виплати за період тимчасової непрацездатності та відпусток; таблиці обліку робочого часу як базові первинні документи, що слугують підставою для нарахування заробітної плати; оборотно-сальдові відомості за відповідними бухгалтерськими рахунками (6511, 6313, 6514, 6518), які забезпечують узагальнення та аналітичну деталізацію інформації в розрізі працівників і сум нарахувань. [8, с.46].

Процедура нарахування заробітної плати включає такі етапи:

- ✓ визначення посадових окладів відповідно до штатного розпису;
- ✓ нарахування надбавок і доплат згідно з чинним законодавством;
- ✓ нарахування премій за результатами роботи;
- ✓ визначення додаткових виплат у період надзвичайного стану;

- ✓ утримання обов'язкових платежів: ПДФО, військового збору;
- ✓ нарахування ЄСВ на фонд оплати праці [15].

Особливості в умовах надзвичайного стану

У військових адміністраціях можуть застосовуватися:

- доплати за особливі умови служби;
- підвищені надбавки за виконання додаткових повноважень;
- матеріальна допомога на оздоровлення та вирішення соціальних питань;
- доплати за інтенсивність праці (до 100%).

У бюджетних установах облік має специфіку ведення обліку за фондами фінансування (загальний/спеціальний); контроль за дотриманням кошторисних призначень; обов'язкове формування фінансової, статистичної та бюджетної звітності; застосування уніфікованих меморіальних ордерів; щомісячний контроль за використанням фонду оплати праці.

У Селищних військових адміністраціях додатково діє:

- контроль військової адміністрації за бюджетними асигнуваннями;
- особливий режим роботи та оплати праці працівників адміністрації;
- застосування окремих надбавок та доплат, визначених законодавством у період воєнного стану [14].

Синтетичний облік здійснюється за такими рахунками (табл. 4).

Таблиця 4

Зміст господарських операцій з обліку оплати праці [15]

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
Згідно штатного розкладу СВА в грудні нараховано заробітну плату	8011	6511	236079,68
В грудні нараховано грошову винагороду військовослужбовцям	8011	6511	70097,65
На ФОП нараховано ЄСВ 22%	8012	6313	82019,19
На ФОП нараховано ЄСВ 8,41%	8012	6313	3448,11
Утримано ПДФО (18%)	6511	6311	55111,92
Утримано військовий збір (5%)	6511	6311/1	11803,98
Утримано військовий збір з грошової винагороди військовослужбовцям 1,5%	6511	6311/1	1051,46
Утримано аліменти згідно виконавчих листів	6511	6518	7892,51
Перераховано на картки робітників	6511	6514	230317,46

Джерело: сформовано авторами за [15]

Заробітна плата належить до захищених статей бюджету, тому її фінансування здійснюється першочергово. Разом з тим можливі затримки у проведенні платежів через обмеженість бюджетних ресурсів.

Селищна військова адміністрація для ведення бухгалтерського обліку та надання звітності використовує сучасні програмні засоби (табл. 5).

Автоматизація забезпечує прискорення обробки документів, мінімізацію помилок, зниження ризиків людського фактору, підвищення прозорості фінансової діяльності СВА.

Практика обліку оплати праці в СВА в умовах НС супроводжується низкою проблем, серед яких: нестабільність фінансування, кадровий дефіцит, підвищене навантаження на бухгалтерські служби, ризики помилок у нарахуваннях. Зокрема, дуже часто спостерігаються зміни нормативно-правової бази [15].

Таблиця 5

Програмне забезпечення обліку в СВА

Система	Функції	Переваги
М.Е.Дос	Е-звітність, документообіг	Швидкість, електронні підписи
Казначейські системи: ПТК ККК СДО ; Є-звітність	Реєстрація юридичних та фінансових зобов'язань Подання місячних , квартальних та річних фінансових та бюджетних звітів	Прозорість, контроль
Системи інвентаризації	Облік майна	Зменшення ризику втрат
Програма «АІС» Місцеві бюджети рівня розпорядника бюджетних коштів	Це спеціалізоване програмне забезпечення для автоматизації бюджетного процесу головних розпорядників коштів (ГРК), що дозволяє їм формувати та подавати бюджетні запити, паспорти бюджетних програм, розподіляти кошти, керувати видатками, а також взаємодіяти з централізованою ІАС «LOGICA», забезпечуючи виконання програмно-цільового методу управління бюджетними коштами та дотримання вимог законодавства.	Прозорість, ефективність та відповідність законодавству через постійні оновлення під вимоги Мінфіну, інтеграцію з «LOGICA» та можливість роботи з новими класифікаціями, що спрощує планування та контроль видатків для Головних Розпорядників Коштів (ГРК).
Електронна система публічних закупівель в Україні «ПРОЗОРО»	Платформа для проведення електронних торгів, де постачальники змагаються за право продавати товари, роботи чи послуги державі, а всі етапи закупівель є відкритими для спостереження.	Прозорість, чесність та ефективність , усуває корупцію, надає рівний доступ до торгів, автоматизує процеси, знижує витрати, прискорює закупівлі, а також забезпечує легкість участі
Є-data -	Платформа відкритих даних у сфері публічних фінансів	Доступний інструмент громадського контролю у сфері публічних фінансів
Портал електронних послуг Пенсійного фонду України (ПФУ)	Для дистанційного отримання різноманітних пенсійних послуг без відвідування установ фонду	Заощаджує час та забезпечує зручний доступ до персональної інформації.

Джерело: сформовано авторами за [15]

Для підвищення ефективності обліку оплати праці в умовах НС доцільно посилити автоматизацію облікових процесів, удосконалити внутрішні регламенти, запровадити додаткові контрольні процедури та забезпечити постійне підвищення кваліфікації бухгалтерських працівників.

У результаті проведеного дослідження в табл. 6 узагальнено основні напрями вдосконалення обліку оплати праці в СВА.

Таблиця 6

Напрями вдосконалення бухгалтерського обліку оплати праці в СВА в умовах надзвичайного стану

Напря́м вдосконалення	Зміст запропонованого напрям́у
Оновлення облікової політики селищної військової адміністрації з урахуванням специфіки функціонування в умовах НС	- Чітко визначити порядок нарахування додаткових виплат, винагород, компенсацій та надбавок, пов'язаних з виконанням службових обов'язків у складних умовах, в умовах інтенсивних обстрілів або на деокупованих територіях. - Закріпити порядок обліку дистанційної роботи, понаднормових годин та залучення працівників у неробочий час
Оптимізація документального забезпечення обліку оплати праці	Належне оформлення табелів обліку робочого часу, наказів про залучення працівників до роботи у вихідні та святкові дні, а також документів щодо виплати додаткових стимулюючих надбавок
Вдосконалення аналітичного та синтетичного обліку розрахунків з оплати праці	- Деталізація облікових даних за категоріями працівників, джерелами фінансування та видами виплат. - Удосконалення обліку специфічних виплат воєнного стану (розмежування виплат, надбавок, винагород). - Облік простою не з вини працівника та його оплати згідно з вимогами КЗпП у бюджетних установах
Автоматизація та цифровізація процесів нарахування заробітної плати	Впровадження хмарних рішень, наприклад інтеграція з системами IS-PRO або MASTER: Бухгалтерія. Електронний документообіг (Е-ДО): використання кваліфікованого електронного підпису (КЕП) для затвердження наказів про преміювання, відпустки та виплати.

Джерело: розроблено авторами.

Нами виокремлено наступні напрями удосконалення:

1. Удосконалення нормативно-методичного забезпечення обліку оплати праці.

Доцільно актуалізувати внутрішні нормативні документи СВА з урахуванням особливостей функціонування в умовах воєнного стану. Рекомендується: переглянути та оновити Положення про оплату праці, облікову політику та посадові інструкції. В обліковій політиці доцільно чітко визначити порядок нарахування додаткових виплат, компенсацій та надбавок, пов'язаних з виконанням службових обов'язків у складних умовах; чітко визначити перелік виплат, що належать до фонду оплати праці, та порядок їх документального

оформлення; закріпити порядок обліку дистанційної роботи, понаднормових годин та залучення працівників у неробочий час.

2. Оптимізація організації первинного обліку робочого часу.

3. Підвищення аналітичності бухгалтерського обліку оплати праці. Для посилення контрольної та управлінської функції обліку доцільно: деталізувати аналітичний облік розрахунків з оплати праці за категоріями персоналу, джерелами фінансування та видами виплат; розмежовувати облік основної та додаткової заробітної плати, стимулюючих і компенсаційних виплат; використовувати внутрішню управлінську звітність щодо структури фонду оплати праці.

4. Ефективність обліку оплати праці значно підвищується за рахунок автоматизації. Рекомендується: інтегрувати кадровий облік, табелювання та бухгалтерський облік в єдину інформаційну систему; регулярно оновлювати програмні продукти відповідно до змін законодавства.

5. Удосконалення внутрішнього аудиту та контролю розрахунків з оплати праці

З огляду на специфіку діяльності СВА, рекомендується: постійно моніторити зміни трудового та бюджетного законодавства; документально підтверджувати всі відхилення від стандартного режиму роботи; забезпечити правомірність застосування додаткових виплат та надбавок.

Реалізація запропонованих заходів сприятиме:

- ✓ підвищенню прозорості та достовірності обліку оплати праці;
- ✓ зменшенню ризиків фінансових порушень і нецільового використання бюджетних коштів;
- ✓ посиленню внутрішнього контролю та якості управлінських рішень у СВА.

Запропоновані напрями вдосконалення бухгалтерського обліку оплати праці в селищних військових адміністраціях мають комплексний характер і спрямовані не лише на підвищення якості облікової інформації, але й на посилення управлінської, контрольної та аналітичної функцій обліку.

Практична реалізація запропонованих заходів передбачає поетапне впровадження змін у діяльність СВА. Зокрема, оновлення облікової політики може бути здійснено шляхом розробки та затвердження внутрішніх нормативних документів (положень про оплату праці, регламентів документообігу), які враховують специфіку роботи в умовах воєнного стану. Це дозволить уніфікувати підходи до нарахування додаткових виплат, зменшити кількість помилок та забезпечити правомірність здійснення розрахунків. Оптимізація документального забезпечення обліку передбачає впровадження чітких процедур оформлення первинних документів, зокрема табелів обліку робочого часу, наказів про залучення працівників до роботи в понаднормовий час та у вихідні дні. Реалізація цього напрямку можлива через запровадження електронного документообігу із застосуванням кваліфікованого електронного підпису, що

забезпечить оперативність обробки інформації та зменшить ризики втрати документів.

Удосконалення аналітичного обліку може бути реалізовано шляхом деталізації облікових даних у розрізі видів виплат, джерел фінансування та категорій персоналу із використанням сучасних інформаційних систем. Це дозволить підвищити прозорість формування фонду оплати праці та забезпечити ефективний контроль за використанням бюджетних коштів.

Автоматизація облікових процесів передбачає інтеграцію кадрового обліку, табельовання та бухгалтерського обліку в єдину інформаційну систему, що дасть змогу мінімізувати людський фактор, підвищити точність розрахунків та забезпечити своєчасне формування звітності.

Очікуваними результатами впровадження запропонованих заходів є підвищення достовірності облікових даних, зменшення кількості помилок у нарахуванні заробітної плати, посилення фінансової дисципліни, а також підвищення рівня прозорості та підзвітності діяльності СВА. Крім того, реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню ефективності управлінських рішень та адаптивності органів публічної влади до умов воєнного стану.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Дослідження дозволило узагальнити теоретичні та практичні аспекти організації обліку оплати праці в селищних військових адміністраціях та виявити ключові фактори, що впливають на його ефективність в умовах надзвичайного та воєнного стану. Встановлено, що ефективність обліку значною мірою залежить від узгодженості нормативно-правового забезпечення, рівня організації аналітичного обліку, а також ступеня автоматизації облікових процесів.

У ході дослідження обґрунтовано та систематизовано напрями вдосконалення бухгалтерського обліку оплати праці в СВА, які, на відміну від існуючих підходів, враховують специфіку функціонування цих органів в умовах воєнного стану. Запропоновані заходи охоплюють удосконалення облікової політики, оптимізацію документального забезпечення, підвищення аналітичності обліку та впровадження сучасних інформаційних технологій.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх використання в діяльності селищних військових адміністрацій для підвищення достовірності облікових даних, посилення внутрішнього контролю, мінімізації ризиків фінансових порушень та забезпечення ефективного використання бюджетних коштів. Реалізація запропонованих підходів сприятиме підвищенню прозорості фінансової діяльності та якості управлінських рішень. В умовах надзвичайного та воєнного стану важливим є забезпечення гнучкості та адаптивності системи обліку оплати праці, що передбачає своєчасне оновлення внутрішніх регламентів, врахування змін законодавства та застосування додаткових стимулюючих виплат. Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленням питань цифровізації бухгалтерського обліку в державному

секторі, розробкою інтегрованих інформаційних систем управління персоналом і оплатою праці, а також удосконаленням методичних підходів до внутрішнього контролю та аудиту в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Фінансування. Автори не отримували фінансування для цього рукопису.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що не мають конфлікту інтересів

Декларація використання ШІ. Під час підготовки рукопису автори частково використовували інструменти штучного інтелекту Chat GPT для перевірки граматики, правильного оформлення літератури. Усі результати, висновки та інтерпретації є виключно авторським внеском.

Список використаних джерел

1. Богуцька С. В. Заробітна плата як економічна категорія та чинник соціальної стабільності. *Економіка та держава*. 2020. № 4. С. 45–49.
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI : станом на 01.01.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 29.03.2026).
3. Дрозд І. М. Облік і аудит оплати праці в бюджетних установах в умовах трансформації економіки. *Фінанси України*. 2021. № 7. С. 63–70.
4. Кучеркова С. О. Формування місцевих бюджетів та напрями їх покращення в умовах децентралізації. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 1 (80). С. 49–58. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.01.049
5. Kwon M., Jung C. Public sector compensation and employee performance: A comparative study. *Public Personnel Management*. 2022. Vol. 51, no. 2. P. 123–140.
6. Методичні рекомендації щодо бухгалтерського обліку в державному секторі : наказ Міністерства фінансів України від 09.06.2023 № 310. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0310201-23> (дата звернення: 29.03.2026).
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам» : наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2011 № 1798. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12> (дата звернення: 29.03.2026).
8. Пархоменко В. М. Особливості організації обліку заробітної плати в органах публічної влади. *Облік і фінанси*. 2022. № 2. С. 41–47.
9. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 29.03.2026).
10. Про впорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268-2006-%D0%BF#Text> (дата звернення: 29.03.2026).
11. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі та Порядку його застосування : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1615-13> (дата звернення: 29.03.2026).
12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV : станом на 01.04.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 29.03.2026).
13. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII : станом на 04.03.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19> (дата звернення: 29.03.2026).
14. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 02.05.2023 № 3077-IX : станом на 14.06.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20> (дата звернення: 29.03.2026).
15. Ткаченко С. В. Облік і аудит оплати праці в органах публічної влади в умовах надзвичайного стану : кваліфікаційна робота магістра. Запоріжжя : ТДАТУ, 2026. 53 с.

URL: <https://elar.tsatu.edu.ua/items/53d82358-542a-4516-aeae-636b3c48574b> (дата звернення: 29.03.2026).

References

1. Bohutska, S. V. (2020). Wages as an economic category and a factor of social stability. *Ekonomika ta derzhava*, (4), 45–49 [in Ukrainian].
2. Budget Code of Ukraine. Law of Ukraine No. 2456-VI. (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> [in Ukrainian].
3. Drozd, I. M. (2021). Accounting and audit of remuneration in budgetary institutions under conditions of economic transformation. *Finansy Ukrainy*, (7), 63–70 [in Ukrainian].
4. Kucherkova, S. O. (2023). Formation of local budgets and directions for their improvement under decentralization. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, (1(80)), 49–58. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.01.049 [in Ukrainian].
5. Kwon, M., & Jung, C. (2022). Public sector compensation and employee performance: A comparative study. *Public Personnel Management*, 51(2), 123–140.
6. Methodological recommendations on accounting in the public sector. Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 310. (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0310201-23> [in Ukrainian].
7. National Public Sector Accounting Standard 132 “Employee Benefits.” Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 1798. (2011). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12> [in Ukrainian].
8. Parkhomenko, V. M. (2022). Features of the organization of payroll accounting in public authorities. *Oblik i finansy*, (2), 41–47 [in Ukrainian].
9. Tax Code of Ukraine. Law of Ukraine No. 2755-VI. (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [in Ukrainian].
10. On streamlining the structure and conditions of remuneration of employees of executive authorities. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 268. (2006). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268-2006-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
11. On approval of the Chart of Accounts for accounting in the public sector and the procedure for its application. Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 1203. (2013). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1615-13> [in Ukrainian].
12. On Accounting and Financial Reporting in Ukraine. Law of Ukraine No. 996-XIV. (1999). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> [in Ukrainian].
13. On the Legal Regime of Martial Law. Law of Ukraine No. 389-VIII. (2015). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19> [in Ukrainian].
14. On Service in Local Self-Government Bodies. Law of Ukraine No. 3077-IX. (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20> [in Ukrainian].
15. Tkachenko, S. V. (2026). *Accounting and audit of remuneration in public authorities under the conditions of a state of emergency* [Master’s qualification work, Dmytro Motorny Tavria State Agrotechnological University]. <https://elar.tsatu.edu.ua/items/53d82358-542a-4516-aeae-636b3c48574b> [in Ukrainian].

Отримано: 30.03.2026

Прийнято до друку: 07.05.2026

Опубліковано: 29.05.2026

Beérkezett: 2026.03.30

Elfogadva: 2026.05.07

Megjelent: 2026.05.29

Received: 30.03.2026

Accepted: 07.05.2026

Published: 29.05.2026